Стоян СТОЯНОВ

Най-тържественият празник в училище „Аз Буки Веди“ е 24 май

Родолюбива кауза и в Кьолн

Неделно училище „Аз Буки Веди“ в катедралния град съхранява родната реч, култура и традиции

Историята на училище „Аз Буки Веди“ е разказ за това как зад граница сънародници намират общ език и създават поредното огнище на българщина и родолюбие. Всичко започва през 2008 г., когато група ентусиасти решава да организира системно обучение по български език, литература и родинознание за деца на българи от Кьолн и околните населени места. Те популяризират идеята сред общността ни и намират подходящите помещения. Така в началото на 2009 г. училището отваря врати за първите 12 ученици. Впоследствие през 2013-а година е регистрирано и Немско-българското културно-просветно дружество „Аз Буки Веди“, което представлява училището пред властите в Германия и България. От учебната 2014/2015 г. школото е в списъка на училищата, одобрени за финансова помощ от Министерството на образованието и науката съгласно ПМС 334.

Да бъдеш „царица“ или „цар“ на буквите – за това признание се борят в края на учебната година децата от I и II клас на българското училище „Аз Буки Веди“ в германския град Кьолн. Конкурсът по изразително четене вече е негова запазена марка и традиция, а тази година в независимото жури са филолозите проф. Боян Вълчев и Гергана Йосифова. „Първото място е едно, няма подгласници, а това предизвиква понякога и сълзи сред децата“ споделя пред „Аз Буки“ д-р Любомир Любомиров – един от основателите на школото. Според него децата се амбицират да покажат най-доброто от себе си по време на състезанието.

Четвъртокласниците завършват учебната година с тест за външно оценяване

като този, който полагат връстниците им в България, и се представят доста добре в сравнение с резултатите на учениците в родните училища.

В разговор с директорката на училището – езиковеда д-р Вероника Делчева-Кампф, научаваме, че през изминалата учебна година в училището всяка събота без ваканциите и официалните празници на Германия близо 50 деца от предучилищна група и I – IV клас развиват познанията си по български език, литература, история и география на България. Занятията се водят в добре оборудвани помещения, предоставени под наем от социалната организация „Каритас“. Децата имат достъп и до прекрасен двор с детска площадка. От добрите условия е впечатлена и вицепрезидентът Маргарита Попова, която се среща с екипа на училището при визитата си в Германия преди три години.

За обучението на децата се грижат четири преподавателки с педагогическа квалификация и опит в работата с двуезични деца. „Обучението се извършва стриктно по учебен план и с учебни помагала, одобрени от българското просветно министерство“, обяснява д-р Делчева-Кампф. Децата получават домашни работи и правят периодично контролни тестове. За интереса към обучението в школото говори и фактът, че някои

родители довеждат децата си за занимания от селища над 50 километра разстояние.

В момента се работи с неадаптирани учебници, закупени от издателства в България. „Те

Д-р Делчева-Кампф

са по-добрият вариант, защото не са орязани и можем да се ориентираме по изискванията за знанията на учениците в България – обяснява директорката. – Учебните програми обаче трябва да бъдат насочени към потребностите на нашите деца, които живеят и учат в немскоговоряща среда. Дали сме свобода на учителите да адаптират съществуващите програми към нашите условия. Естествено е, че поради езиковата интерференция се проявяват специфични типични трудности при обучението на децата. Желателно е да се работи с колектив от експерти с практически опит в конкретната билингвална езикова среда, за да се систематизира техният опит и той да бъде взет предвид от МОН при изработването на учебните програми.“

Някои деца идват в училището вече преминали известно обучение в България, други имат по-малко познания или дори започват от нула. „За съжаление, има и такива родители, които са пропуснали да закърмят с езика ни своите деца през първите седем години. Колкото по-рано децата получат възможността да общуват на български език, толкова по-леко и безболезнено те ще го усвоят.

Въпреки трудностите при закъснялото начало на запознаване с родния език не връщаме никого –

по-добре късно, отколкото никога“, коментира д-р Делчева-Кампф, която е освен педагог и учен-езиковед, който работи и по проблемите на дву- и многоезичието.

В сравнително малките групи и класове учителите могат да подходят индивидуално към всяко дете, така че то да може да се развива със собствено темпо. Прилагат се и мултимедийни презентации, викторини, записи на български песни, прожекции на филми и забавни учебни игри.

От учебната 2013 година към училището се откриват и групи на детска градина с още над 20 деца. Детският към „Дъга“ събира малчугани от 2 до 5 години, които учат български стихчета, песни и народни приказки. Не се пропускат и българските традиции като отбелязването на Баба Марта, Лазаровден, Цветница и др. Учителите освен това включват тематично в рамките на уроците Освобождението, Съединението, Деня на независимостта, Деня на народните будители, Баба Марта и други важни български празници. „Тържествено се отбелязват Рождество Христово и Нова година, а особено достойно празнуваме 24 май“, разказва още директорката Делчева-Кампф.

И тази година честването на Деня на славянската писменост и българската култура, който е и патронен празник на училището, се провежда в специално наета голяма зала и започва под звуците на химна на просветата „Върви, народе възродени...“. Програмата включва рецитал, песни и танци, както и театрална постановка по „Радини вълнения“ из „Под игото“. Тържеството е уважено и от ръководителя на Консулството на Република България във Франкфурт на Майн Стефан Димитров, стар приятел на училището. Навремето той и негови колеги от дипломатическото ни бюро в Бон подкрепят създаването и укрепването на „Аз Буки Веди“. Съдействие оказват родителският съвет и много други инициативни родители.

В началото училището получава помощ под формата на учебници и учебни материали и от Държавната агенция за българите в чужбина. Тази година за 24 май на училищната библиотека са дарени над 200 книги от български издателства.

Сега от „Аз Буки Веди“ се стремят българският език да получи статут на матуритетен в рамките на германската образователна система.

Тогава ще се мисли и за увеличаване на капацитета на училището – и като база, и като преподаватели, така че да се реализира обучение на деца до X клас. „За това, разбира се, е необходима политическа воля и от двете страни“, смята д-р Любомиров.

Освен уроците в „Аз Буки Веди“ се развива и извънкласна дейност – кръжок по народни танци, по изобразително изкуство с акцент върху опознаването на Родината, фолклорните мотиви, шевици, изработката на мартеници, сурвачки и кукери.

Тази година учителка от Българското училище в Кьолн осъществява контакт със столично школо и през юли българчетата от София и Кьолн са заедно на летен лагер в Китен. Идеята е това да стане традиция в следващите години.